Ditranol bij kinderen

Korte contacttherapie in het ziekenhuis of thuis, voor ouders

Het doel van deze folder

Deze folder is voor ouders van kinderen met psoriasis die met ditranolcrème worden behandeld, in het ziekenhuis of thuis. Je leest hoe de behandeling werkt, hoe je de crème aanbrengt en afwast, hoe het schema wordt opgebouwd, welke bijwerkingen er zijn en hoe je vlekken voorkomt. Achter in de folder staat een schema dat je zelf invult.

Wat is ditranol?

Ditranol is een crème tegen psoriasis. Artsen gebruiken het al sinds 1916. Bij psoriasis maakt de huid veel te snel nieuwe huidcellen aan. Ditranol remt dat. De plekken worden dunner en minder rood en schilferen minder.

Ditranol werkt alleen op de plekken waar je het smeert. Het geeft geen bijwerkingen in de rest van het lichaam. Het kan wel de huid irriteren en het geeft vlekken op de huid, op kleding en in huis.

Wanneer kiest de arts voor ditranol?

De behandeling van psoriasis bij kinderen begint met een vettende crème, een hormooncrème (corticosteroïd) en een vitamine D-zalf. Helpen die samen niet genoeg, dan is ditranol volgens de richtlijn een goede volgende stap. Ditranol komt dan vóór lichttherapie en vóór tabletten of injecties. De dermatoloog kiest samen met jullie voor deze behandeling.

Ditranol is niet geschikt bij psoriasis met pusbultjes en bij een rode huid over bijna het hele lichaam.

Hoe goed werkt het?

Ditranol werkt goed bij kinderen. In onderzoek bij 58 kinderen van 2 tot 15 jaar waren bij ongeveer 8 van de 10 kinderen de roodheid en de schilfers helemaal weg. Dat duurde meestal ongeveer 2 maanden. In ander onderzoek werd de psoriasis gemiddeld 70 procent minder.

Geen enkele behandeling geneest psoriasis voorgoed. Ook na een kuur met ditranol kan de psoriasis na een tijd terugkomen.

Korte contacttherapie

Je smeert de crème 1 keer per dag op de plekken, 7 dagen per week. Je laat de crème kort inwerken, meestal 10 tot 30 minuten. Daarna was je de crème er weer goed af.

De sterkte van de crème en de inwerktijd gaan stap voor stap omhoog. Zo went de huid aan het middel en voorkom je verbranding. Een kuur duurt meestal ongeveer 2 maanden. Je behandelaar bekijkt bij elke controle hoe het gaat en wanneer de kuur kan stoppen.

In het ziekenhuis of thuis?

Volgens de richtlijn heeft dagbehandeling in het ziekenhuis de voorkeur. Daar is de kans op vlekken en irritatie het kleinst en wordt het schema het best gevolgd. Ditranol kan ook thuis. Jullie krijgen dan uitleg op de polikliniek en komen vaak op controle. De behandeling thuis kost elke dag tijd. Bespreek vooraf of dat in jullie gezin past.

Controles

In het begin kom je vaak op controle, bijvoorbeeld de eerste week elke dag en daarna 2 keer per week. De arts of verpleegkundige bekijkt de huid en bespreekt met jullie hoe het schema verdergaat. Een deel van de controles kan soms via beeldbellen. In onderzoek werkte dat even goed en scheelde het veel reistijd. Neem het ingevulde schema achter in deze folder elke keer mee.

Voor je begint

- De apotheek maakt de crème en levert die in tubes. In een pot reageert ditranol met de lucht en werkt het minder goed.
- Bewaar de tubes in de koelkast.
- Leg handschoenen, washandjes, oude handdoeken en oude, donkere kleding klaar.

Waar smeer je niet?

Smeer ditranol niet in het gezicht, niet op de geslachtsdelen en niet in de plooien, zoals de oksels en de liezen. Houd de crème weg van de ogen en de mond. Smeer ook niet op wondjes of kapotte huid.

Smeren

1. Trek handschoenen aan. Zo verkleuren je handen en nagels niet.
2. Smeer een dunne laag precies op de plekken. Dik smeren werkt niet beter en lekt door de kleding heen.
3. Liggen plekken dicht bij elkaar? Soms mag je dan het hele stuk huid insmeren, ook de gezonde huid ertussen. Doe dat alleen als je behandelaar het zegt.
4. Smeer steeds precies hetzelfde gebied. Maak het gebied later nooit groter. De huid die erbij komt, is nog niet gewend aan de sterkte en kan verbranden.
5. Trek je kind direct oude kleding aan die goed aansluit, zoals een pyjama of joggingbroek. Soms krijg je buisverband.
6. Laat de crème zo lang inwerken als in het schema staat. Zet een wekker.

Soms adviseert de behandelaar om de gezonde huid rond de plekken eerst in te smeren met zinkpasta. Dat beschermt de huid.

Voorbeeld van een opbouwschema

Elke stap duurt 3 dagen. Je begint bij stap 1.

Sterkte van de crème	Inwerktijd 10 minuten	Inwerktijd 20 minuten	Inwerktijd 30 minuten
0,05%	stap 1	stap 2	stap 3
0,1%	stap 4	stap 5	stap 6
0,2%	stap 7	stap 8	stap 9
0,3%	stap 10	stap 11	stap 12
0,4%	stap 13	stap 14	stap 15
0,6%	stap 16	stap 17	stap 18
0,8%	stap 19	stap 20	stap 21
1%	stap 22	stap 23	stap 24
2%	stap 25	stap 26	stap 27
3%	stap 28	stap 29	stap 30

Hoe reageert de huid?

Een licht prikkelend of warm gevoel en een beetje roodheid zijn te verwachten. Dat laat zien dat de sterkte werkzaam is. Kijk elke dag naar de huid en schrijf op wat je ziet.

- **Lichte roodheid.** De huid is licht rood of prikt een beetje, na ongeveer 8 uur. Volg het schema gewoon.
- **Matige roodheid.** De roodheid is weg op het moment dat je weer gaat smeren. Smeer wel en blijf op dezelfde stap.

Afwassen

1. Haal de crème na de inwerktijd eerst met een paar washandjes van de huid.
2. Maak de tegels van de douche nat voordat je gaat douchen. Dan blijft de crème er minder aan plakken.
3. Douche je kind met veel lauw water en zeep, bij voorkeur een zure zeep (pH 5,5 of lager). Vraag de apotheek welke zeep geschikt is. Wrijf rustig met een washandje over de huid tot er geen schuim meer afkomt.
4. Laat geen resten crème zitten. Die trekken in de gezonde huid en geven irritatie.
5. Smeer daarna de hele huid in met een vettende crème.
6. Maak de douche direct schoon met een zacht schuurmiddel.

Het schema

Je begint met een lage sterkte en een korte inwerktijd. Gaat dat goed, dan wordt na een paar dagen de inwerktijd langer. Daarna volgt een hogere sterkte, weer met een korte inwerktijd. Ga alleen een stap verder als de huid het goed verdraagt.

Hieronder staat een voorbeeld. Je behandelaar kan een ander schema gebruiken, met andere sterktes of tijden. Volg altijd het schema dat jullie zelf hebben gekregen.

- **Ernstige roodheid.** De huid is langer dan een dag rood en voelt warm aan. Stop tijdelijk tot de roodheid helemaal weg is en bel je behandelaar.

Na een pauze

Ben je een paar dagen gestopt, bijvoorbeeld door roodheid, ziekte of vakantie? Begin dan nooit opnieuw met dezelfde sterkte en tijd. Ga een aantal stappen terug in het schema.

Aantal dagen gestopt	Stappen terug
1 of 2 dagen	1 stap
3 of 4 dagen	2 stappen
5 of 6 dagen	3 stappen

Ben je langer gestopt, vraag dan je behandelaar hoe je verdergaat.

Bijwerkingen

Vaak

- Lichte irritatie, een branderig of stekend gevoel. Dat gaat meestal vanzelf over.
- Een paarsbruine kleur van de behandelde huid, haren en nagels. Dat is onschuldig. Na de kuur verdwijnt de kleur van de huid binnen 4 tot 6 weken. Nagels groeien langzaam, daarom blijft de kleur daar langer zichtbaar.
- Lichtere plekken op de huid waar de psoriasis is verdwenen. Die trekken na 4 tot 6 weken weg.

Soms

- Verbranding: de huid is rood, pijnlijk, gezwollen of branderig, soms met jeuk. Dat gebeurt vooral als de sterkte of de tijd te snel omhooggaat. Bij een te hoge sterkte kunnen blaren ontstaan. Je behandelaar kan dan voor 1 tot 2 dagen een hormooncrème voorschrijven.
- Irritatie van gezonde huid, als de crème uitloopt of bij het afwassen op een andere plek komt.
- Een ontsteking van het oog, als er crème in het oog komt.

In onderzoek bij kinderen stopten ongeveer 4 van de 100 kinderen vanwege bijwerkingen.

Crème in het oog

In het begin merkt je kind weinig. Later op de dag gaat het oog branden en voelt het alsof er zand in zit. Het oog wordt rood, de oogleden zwellen en licht doet pijn. Spoel het oog meteen goed met lauw water. Laat je kind het oog daarna dicht houden en eventueel een zonnebril dragen. Bel dezelfde dag je behandelaar.

Vlekken voorkomen

Ditranol geeft vlekken die er niet meer uitgaan, in kleding, handdoeken, verband, meubels, tegels en sanitair. Ook kort na het afwassen kan de huid nog vlekken geven.

- Bedek de vloer van de badkamer met oude handdoeken.
- Gebruik oude, donkere nachtkleding en oud, donker beddengoed.
- Leg oude handdoeken op de bank of stoel waar je kind na de behandeling zit.
- Gooi gebruikt verband meteen weg.

Tips voor thuis

- Kies een vast moment op de dag, bijvoorbeeld na school.
- Laat je kind tijdens het inwerken iets doen wat het leuk vindt, zoals lezen of een film kijken.
- Leg je kind uit wat er gebeurt en waarom. Een wat ouder kind kan zelf de tijd bijhouden en helpen met het schema.

Veelgestelde vragen

Kan mijn kind gewoon naar school en sporten?

Ja. Na het afwassen en invetten kan je kind alles doen wat het gewend is.

Neem contact op met je arts of verpleegkundige bij:

- roodheid die langer dan een dag blijft, of een warme, pijnlijke huid
- twijfel over de volgende stap in het schema
- een pauze van meer dan 6 dagen
- psoriasis die niet minder wordt of juist erger wordt

Neem dezelfde dag contact op bij:

- blaren of een erg verbrande huid
- crème in het oog, ook als je goed hebt gespoeld

Mijn ditranolschema

Schrijf elke dag op welke sterkte en inwerktijd je hebt gebruikt en hoe de huid reageerde: geen reactie, licht rood, matig rood of erg rood. Neem het schema mee naar elke controle. Is het blad vol, maak dan een kopie of vraag een nieuw blad.

Naam van je kind:.....

Gestart op:.....

Datum	Sterkte	Inwerktijd	Reactie van de huid

Er is alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat de informatie in deze folder juist is. Toch is niet elke behandeling geschikt of werkzaam voor iedereen. Je eigen arts kan je uitgebreider adviseren.

Samengesteld door dr. Annemie Galimont, dermatoloog, naar de folder Ditranol thuisbehandeling voor kinderen (onlinedermatologie.nl, 2024), de NVDV-richtlijn Psoriasis (modules Ditranol bij psoriasis bij kinderen en Ditranol bij psoriasis, 2018), het Farmacotherapeutisch Kompas (ditranol) en apotheek.nl. Uitgave: onlinedermatologie.nl, oktober 2026.